

המדינה דורשת החזרת רכוש גנוב לסוחר ברכוש גנוב

אחד ההסכמים המוזרים ביותר בתולדות פרקליטות המדינה נחשף במהלך דיון בבית-המשפט המחוזי בירושלים לפני השופט ד"ר יעקב בזק. השופט דן לפני זמן מה למאסר ולקנס כספי עובד במישלחת הפירות הכותל, שהורשע בגניבת מטמון שיקלי-כסף שנמצא במקום. במהלך החקירה התגלה כי אחד הסוחרים הגדולים בארץ, יואב ששון, קנה את השקלים הגנובים, ויחד עם עובד מוזיאון ישראל רפי בראון ניסו להעלים מן המישטרה את מציאתם. כאשר ראש מישלחת הפירות הכותל, מאיר בן-דב, התעקש לדווח למישטרה, התערב בפרשה הפרופסור לגאול ידן שטרח להיפגש עם מי שהיה אז שר-החינוך-התרבות אהרון ידליון, שפנה למפקח המישטרה שאול רוזוליו בבקשה שיטפל טיפול מיוחד בפרשה. על המיקרה הוצב שוטר מיוחד במינו, יצחק רוזן, שמנע כל הרחבת החקירה מעבר לגנב עצמו, ונמנע מבדיקת קונו הרכוש הגנוב והקשרים בינם לבין יגאל ידן ואחרים. נראה כי כחלק מהיחס שהובטח אז הוסכם להחזיר לקונה הרכוש הגנוב יואב ששון את השקלים שקנה בתור גנובים!

עתה פנה פרקליטו של ששון, עורך-הדין ארנולד שאר לשופט בזק כי יצווה להחזיר את השקלים הגנובים לששון. להפתעת הכל הופיע בבית-המשפט מאיר בן-דב, שתבע כי השקלים הגנובים יוחזרו לבעליהם החוקי, מישלחת הכותל. בבית-המשפט הצהיר שאר כי בידו מיכתב מפרקליט מחוז ירושלים המתחייב לגרום לכך שהשקלים יוחזרו אליו. בן-דב הצהיר בבית-המשפט כי הרכישה מצביעה שזו קנייה של רכוש גנוב. הוא מערער על ההסכם בין הפרקליטות לששון, וטוען כי למדינה לא היתה רשות לעשות הסכם כזה. הסוחרים קנו רכוש גנוב ואין לתת פרס לאדם שקנה רכוש גנוב ויודע על כך.

בדיברי תשובתו ניסה עורך-הדין שאר להוכיח כי אין לשקלים עורך היסטורי וטען כי גם מטבעות מצדה לא פורסמו עד היום.

את מי מייצג בומה שביט?

נשיא התעשיינים בומה שביט קיבל לחלוטין את דעת האוצר לגבי מימון ה"תעשייה. הוא הסכים להפסקת האשראי המכוון לתעשייה וכי התעשיינים יממנו את עצמם מפידיון מילווה. זוהי פגיעה חמורה בתעשיין, שכן הריבית על הלואה אותו לאוצר היתה הוצאה מוכרת בעוד פידיון המילווה הוא הכנסה נקייה. שביט גם מסכים למדיניות האוצר כי התעשיינים ייגייסו הון בבורסה במקום ליהנות מאשראים ממשלתיים לסוגיהם. התאחדות התעשיינים, ששביט צריך להגן על חבריה, מייצגת את סקטור ה"פירמות המישפחתיות בישראל. את הרוב המכריע של התעשיינים מהוות חברות

שלב שבו בעלי הפירמות המשפחתיות במערב צברו רכוש הם פנו לבורסה, הפכו לחברת מניות ועלידי הנפקות מניות הוציאו רווחים מן החברה לעצמם וכן גייסו כספים לחברות. גורם נוסף לה"ז דקקות בעלי הפירמות במערב אירופה לגייס הון בבורסה הוא התעצמות האיגודים המיקצועיים המונעים ניצול העובדים וצבירת כסף כתוצאה מכך. בישראל לא יכלו בעלי הפירמות לצבור את הכסף כמו במערב אירופה מניצול עבודה בלבד, אם כי במקוטעין קיימת גם תופעה זו בהעסקת עובדים ערבים זולים עליידי כמה פירמות.

הגורם שמימן את הפירמות בשלושים

נשיא התעשיינים שביט על מי הוא מגן

מישפחתיות פרטיות, ורק חלק מהן הפכו ציבוריות. בצד הפירמות המישפחתיות קיים בישראל הסקטור הציבורי, הממ"ל לכת" או ההסתדרות, שרק חלקו רשום בבורסה וזקק לה לגיוס הון. מיבנה זה של המשק הוא טיביעי, וכמוהו המיבנה התעשייתי של שאר ה"ארצות שהגיעו בדור הזה לעצמאות ול" בניית מדינה.

בארצות המערב היה הצבר ההון ה"מישפחתי הראשון מניצול עבודה זולה. כך היה באירופה וארצות-הברית במאה השנים האחרונות. אחרי שהסתים ה"

השנים האחרונות ואיפשר לבעליהן צב"רת הון היה הממשלה, שבאמצעות שר"נים הזרימה הון לאומי לפירמות פר"טיות. אבי השיטה היה פ"ינחס ספיר, והיא שבנתה את הפירמות המישפחתיות הפרטיות שניצלו מימון ממלכתי ותודות לאיפוק מרבית הבעלים והשקעת ההון במיפעל צברו הון ראשוני כמו במערב. כך גדלו בישראל פירמות כ"גיבור", "פול" גת"ו, "עלית".

פירמות אלה, אחרי שצברו די הון עצמי, פנו לבורסה כדי להוציא רווחים מן הפירמה למיסס הפרטי. אולם רק

קונצרו "נילית" בקשיים כספיים

קונצרו חוטי-הטכסטיל הסינתטיים, "נילית", נמצא בקשיים כספיים. הקונצרו הוקם בגליל על-ידי מישפחת אל-ריקו לוי מאיטליה שהשקיעה חלק קטן מההשקעה. מרבית ההשקעה, יותר מ-300 מיליון לירות, באה מכספי ממי-שלת ישראל. התומך הנלהב בזמנו ב"הקמת המיפעל היה שר-המיסחר-וה"תעשייה חיים בר-לב, שאישר אותו למרות התנגדות עזה של גורמים בענף. מזה כמה שבועות מנסים שלוש ה"בנקים הגדולים, שהילוּו כספים רבים ל"נילית" וכן הבנק לפיתוח התעשייה שהשקיע את כספי הממשלה, למצוא מקורות מימון נוספים. המיפעל עובד כשנה, ומאזניו מראים על יתרת הפסד של 60 מיליון לירות! אחת הבעיות של המיפעל היא הלוואות והתחייבויות כולל של הבעלים, הצמודות לדולר. מדינת ישראל נתנה בשעתו ערבות מדינה לכספי הבנק לפיתוח התעשייה. שאר המימון של הבנקים הגדולים עלול לרדת לטימיון אם המיפעל ייסגר.

גרעונות נזילות חמורים בבנקים

אחרי תקופה קצרה של עודפי כספים סובלים הבנקים מגרעונות נזילות חד"שים. הדבר הביא את כל הבנקים להח"לטה על מתן אשראי בריבית אחידה של 33% מראש, על-מנת להפנות את חלקו"חות למקורות אחרים לכסף, כמו חברות הביטוח.

אחד הגורמים להחרפת הנזילות הוא הגיאות המחודשת בבורסה שבה משקי"עים הלקוחות כסף במקום בחשבונות בבנקים. סיבה אחרת היא ההוראה ה"חדשה של האוצר ובנקי-ישראל לפיה על הבנקים להפקיד בבנק ישראל 15% מ"מימון היצוא שהם עושים מחשבונות פת"ח (פקדון תושבי חוץ). עד כה מימנו הבנקים את היצואנים מכספי בנקי"ש-ראל, מהם היו חייבים להפקיד 15% חזרה בבנקי-ישראל. אולם אם עשו את המימון מפקדונות פת"ח שלהם, היו משוחררים מחובת ההפקדה. עתה שונתה ההוראה, והדבר גרם ל"גרעון של 300 מיליון לירות לפחות בכל הבנקים.

נמכרה מחצית "אל-מאצ'ו"

אישי-העסקים אמנון אבני, רכש 49% ממועדון החברים "אל-מאצ'ו" ביפו ב"צמי-מיליון לירות. אבני הוא בעל קפה "נאווה" ברחוב אבן-גבירול בתל-אביב ו"לשעבר איש צבא-הקבע (סגן-אלוף). אבני מקווה לכסות את השקעתו מ"הנפקת כרטיסי-חבר חדשים למועדון ל"שנה הקרובה במחיר של 600 לירות ה"כרטיס.

חלק קטן מן הפירמות המישפחתיות הגיע כבר לשלב זה. בומה שביט צריך לייצג לא רק מיעוט של פירמות אלה שכבר צברו די הון אלא גם את כלל הפירמות שטרם צברו די הון ועדיין תלו"יות בהזרמות הון לאומי באמצעים שוי"נים.

עתה מסכים שביט להפסקת המימון הממלכתי, ובכך הוא גורם פגיעה רס"נית במרבית הפירמות שהוא צריך לייצג. האוצר נתן לו סוכרייה, קרן של 75 מיל"יון לירות שהוא רשאי לחלקה לכל מי שירצה. כדי לקבל הרגשת כוח אפסית זו הוא הסכים לפגיעה הרסנית בכלל התעשייה הפרטית שהוא מופקד עליה.

הבורסה

שים עין על

מיפעלי ים-המלח

מיפעלי ים-המלח יצאו לחלוטין מן הקשיים הזמניים. חוזים למכירת כל תוצרת המיפעל נחתמו. המיפעלים יר"ו ויחו השנה כסף רב תודות למכירת כל האשלג ותודות להתחלת הייצור של חברות-הגב, בעיקר מיפעלי הבורס.

הנהלת מיפעלי ים-המלח וכן חברת"הג לכימיקלים, "כימיקלים לישראל", החליטו לגייס בשנה הקרובה כמיליארד לירות בבורסה מהנפקות של מניות. חלק מן הכסף יגויס מהנפקות של מיפעלי ים-המלח וחלק מהנפקת מניות חדשות של חברה ריווחית אחרת של הקונצרו הכימי ואולי אף של חברת-הג עצמה.

כך או כך, שווי מניות ים-המלח יעלה בקרוב וכדאי לרכשו.

מזרחי מנהל

משא-ומתן

לרכישת בית איי-בי-אם

בנק "המזרחי" מנהל משאומתן מת"קדם לרכישת בית איי-בי-אם ברחוב לינ"קולן בתל-אביב. איי-בי-אם עוברת בקרוב לביתה החדש ליד היכל המשפט, והיא דרשה מן הבנק 11 מיליון לירות תמורת שלוש קומות מישרדים. "המזרחי" מוכן לשלם 10.5 מיליון לירות.

החוקיות של

מינוי פאגלין

היועץ החדש לטרו, עמיחי פאגלין, הוא בעל הרשעה פלילית, אחרי שנידון למאסר על תנאי על פרשת הניסיון ל"הבריח נשק לחו"ל. עתה הפך עובד מדי"נה כיועץ ראש-הממשלה לטרו. האם יש כללים להעסקת בעלי עבר פלילי בשירות המדינה?

חוק עובדי מדינה (מילואים), סעיף 46, קובע: "רשאי נציב שירות המדינה שלא למנות אדם לשירות המדינה שהוא בעל עבר פלילי". החוק מתיר גם לנציב, במיקרה שמונה אדם כזה, לבטל את המינוי. בשני המיקרים, של הסיורב למ"נות או של הביטול, על הנציב לקבל את אישור ועדת השירות הבינשמרדית.

החוק, אם כן, אינו אוסר על העסקת בעלי הרשעות פליליות.

יועץ פאגלין